

**Професійний стандарт
„Сепараторник (збагачення)”**

1. Загальні відомості професійного стандарту

1.1. Основна мета професійної діяльності

Ведення процесу збагачення на магнітних сепараторах та дешламаторах. Професійна діяльність є типовою за складністю операцій що виконуються, поділ на кваліфікаційні розряди не здійснюється.

1.2. Назва виду економічної діяльності, секції, розділу, групи та класу економічної діяльності та їхній код (згідно з Національним класифікатором України ДК 009:2010 „Класифікація видів економічної діяльності”)

Секція В	Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	Розділ 07	Добування металевих руд	Група 07.1	Добування залізних руд
				Клас 07.10	Добування залізних руд
Секція С	Переробна промисловість	Розділ 24	Металургійне виробництво	Група 24.1	Виробництво чавуну, сталі та феросплавів
				Клас 24.10	Виробництво чавуну, сталі та феросплавів

1.3. Назва виду професійної діяльності та її код (згідно з Національним класифікатором України ДК 003:2010 „Класифікатор професії”)

Розділ	Клас	Підклас
8	811	8112
Робітники з обслуговування, експлуатації та контролювання за роботою технологічного устаткування, складання устаткування та машин	Робітники, що обслуговують гірниче устаткування та устаткування для перероблення корисних копалин	Робітники, що обслуговують устаткування з перероблення руди та породи

1.4. Назва професії (професійної назви роботи) та її код (згідно з Національним класифікатором України ДК 003:2010 „Класифікатор професій”)

Сепараторник (збагачення) 8112.

1.5. Професійна кваліфікація

Сепараторник (збагачення)

1.6. Місце професії (посади, професійної назви роботи) в організаційно-виробничій структурі підприємства (установи, організації):

Працює під керівництвом майстра виробничої ділянки.

Може ставити завдання учню сепараторника.

1.7. Умови праці

Тривалість робочого часу та відпочинку – згідно з чинним законодавством, графіками роботи та відпочинку, правилами внутрішнього трудового розпорядку, колективним договором.

Відпустки надаються згідно з чинним законодавством, колективним договором, графіками надання відпусток за результатами атестації робочого місця за умовами праці.

Робота пов'язана зі шкідливими та важкими умовами праці. Пільги та компенсації встановлюються відповідно до чинного законодавства.

1.8. Засоби індивідуального захисту

Костюм для захисту від загальних виробничих забруднень та механічних впливів зі змішаних тканин.

Білизна натільна.

Черевики шкіряні або чоботи гумові з жорстким підноском.

Онуччі фланелеві / бавовняні.

Рукавиці брезентові, гумові.

Фартух (брезентовий, шкіряний).

Каска захисна з підшоломником.

Окуляри захисні.

Вкладиші протишумові.

Респіратор пилозахисний.

Костюм бавовняний з водовідштовхувальним просоченням.

Куртка для захисту від знижених температур, загальних виробничих забруднень та механічних впливів зі змішаних тканин.

Штани для захисту від знижених температур, загальних виробничих забруднень та механічних впливів зі змішаних тканин.

Черевики шкіряні утеплені з жорстким підноском.

Засоби колективного захисту

Розмітка території на лінії безпечного руху по території ділянки за встановленими маршрутами.

Захисні кожухи, огороження.

Засоби пожежогасіння.
 Засоби сигналізації.
 Поручні, перила.
 Захисні заземлення електроустановок та обладнання.
 Блокувальні захисні пристрої.
 Бірочна система.
 Плакати і знаки безпеки.

1.9. Умови допуску до роботи за професією

Стать: жіноча та чоловіча.

Вік: 18 років і старше.

Повна загальна середня освіта та одержання професії безпосередньо на виробництві або професійна (професійно-технічна) освіта.

Наявність медичної довідки про проходження попереднього (періодичного) медичного огляду з висновком медичної комісії про придатність до роботи за професією „Сепараторник”.

Проходження навчання та спеціального навчання з питань охорони праці.

Проходження вступного та первинного інструктажу з охорони праці. Після первинного інструктажу на робочому місці до початку самостійної роботи повинні під керівництвом кваліфікованих працівників пройти стажування протягом не менше 2-15 змін або дублювання протягом не менше шести змін.

Наявність посвідчення про перевірку знань з питань охорони праці.

Свідоцтво про присвоєння кваліфікації „Сепараторник”.

Посвідчення на допуск до виконання робіт підвищеної небезпеки.

Кваліфікаційний іспит або тестування

Психофізіологічні особливості:

уважність;

пам'ять зорова та слухова;

емоційна стійкість;

стійкість до впливу стресів;

відповідальність;

орієнтація у просторі;

здатність до адаптації.

1.10. Документи, що підтверджують професійну та освітню кваліфікацію, її віднесення до рівня НРК

Свідоцтво про присвоєння (підвищення) робітничої кваліфікації за професією „Сепараторник” з додатками до свідоцтва про присвоєння кваліфікації „Сепараторник”, 4 рівень НРК.

2. Навчання та професійний розвиток

Професійне навчання працівників здійснюється у закладах освіти, навчальних центрах або в структурних підрозділах підприємства за різними формами

навчання за такими видами: підготовка, перепідготовка, підвищення кваліфікації, професійно-технічне навчання, спеціальне навчання.

2.1. Первинна професійна підготовка (назва кваліфікації)

Первина професійна підготовка, професійно-технічне навчання за професією „Сепараторник” – наявність повної або базової загально-середньої освіти. Без вимог до стажу роботи.

2.2. Перепідготовка (назва кваліфікації)

Перепідготовка за професією „Сепараторник” проводиться за наявності професійної (професійно-технічної) освіти або професійно-технічного навчання на виробництві або передвищої освіти або вищої освіти. Без вимог до стажу роботи.

2.3. Підвищення кваліфікації без присвоєння нового рівня освіти (назва кваліфікації)

Підвищення кваліфікації згідно з вимогами законодавства та потребами на виробництві.

2.4. Спеціальне, спеціалізоване навчання сепараторника

Періодичне підвищення кваліфікації згідно потреб та відповідно до змін у законодавстві.

Періодичне навчання і перевірка знань з:

охорони праці, пожежної безпеки;

з правил технічної експлуатації та безпечної експлуатації електроустановок споживачів (на кваліфікаційну групу з електробезпеки для електротехнологічного персоналу не нижче другої).

3. Нормативно-правова база, що регулює відповідну професійну діяльність

Кодекс законів про працю України.

НПАОП 0.00-1.82-18. Правила охорони праці під час дроблення і сортування, збагачення корисних копалин і огрудкування руд та концентратів.

НПАОП 0.00-1.71-13. Правила охорони праці під час роботи з інструментом та пристроями.

НПАОП 0.00-1.15-07. Правила охорони праці під час виконання робіт на висоті.

НПАОП 40.1-1.21-98. Правила безпечної експлуатації електроустановок споживачів.

Правила пожежної безпеки в Україні.

Правила, що регулюють відповідну професійну діяльності затверджені в установленому порядку:

Закон України „Про охорону праці”.

Робоча інструкція сепараторника.

Інструкція з охорони праці для сепараторника.

Колективний договір.

Положення про систему управління охороною праці.

Загальнооб'єктова інструкція про заходи пожежної безпеки.

План ліквідації аварій та інші нормативно-правові акти з охорони праці, промислової санітарії та пожежної безпеки, які діють на підприємстві та обов'язкові до виконання.

Інструкція з надання першої долікарської допомоги постраждалим від нещасних випадків працівників структурних підрозділів.

4. Загальні компетентності

1. Знання професійної лексики.
2. Здатність діяти в нестандартних ситуаціях.
3. Здатність працювати в команді.
4. Дотримання професійної етики.
5. Запобігання конфліктних ситуацій.
6. Вміти користуватися контрольно-вимірювальними приладами, системами сигналізації і блокування.
7. Знати методи безпечного виконання робіт з обладнанням, механізмами та інструментом, тощо.
8. Знати основи економного виробництва.
9. Знати правила охорони праці та промислової безпеки.
10. Знати план локалізації та ліквідації аварійних ситуацій та аварій.

5. Перелік трудових функцій (професійних компетентностей за трудовою дією або групою трудових дій, що входять до них), умовні позначення

Умовне позначення	Трудові функції	Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)	Умовне позначення
А	Початок та закінчення виконання робіт	Здатність вести журнал прийому-здачі зміни	А1
		Здатність проводити огляд технічного стану та перевірку справності устаткування, механізмів	А2
		Здатність прибирати зону обслуговування, закріпленого устаткування та механізмів після закінчення робіт	А3
Б	Технічне обслуговування устаткування	Здатність проводити розмивання ванн та омивачів магнітних сепараторів, магнітних систем дешламаторів, промивання живлячих труб та жолобів, очищення пульподілителя	Б1

		Здатність проводити змащення запірно-регулюючих пристроїв	Б2
		Здатність виявляти та усувати несправності в роботі устаткування, яке не потребує участі ремонтних служб	Б3
		Здатність проводити підготовку устаткування до ремонту	Б4
		Здатність брати участь у складанні відомості на проведення ремонту	Б5
		Здатність брати участь в прийманні устаткування з ремонту	Б6
		Здатність утримувати в чистоті устаткування та запірно-регулюючих пристроїв	Б7
В	Експлуатація устаткування	Здатність проводити запуск/зупинку устаткування	В1
		Здатність регулювати основні режимні параметри сепараторів та дешламаторів	В2
		Здатність проводити розподіл та регулювання подачі промпродукту та технічної води на сепаратори та дешламатори	В3
Г	Контроль роботи устаткування	Здатність проводити контроль наявності та цілісності кріплень радіоізотопних приладів	Г1
		Здатність проводити контроль рівномірного розподілу живлення магнітних сепараторів та дешламаторів, регулювання обсягу додаткової води в сепаратори, дешламатори, пульподілителі	Г2
		Здатність проводити контроль величини робочого зазору та кута нахилу магнітної системи сепаратора	Г3

		Здатність проводити контроль втрат заліза в хвостах, роботи аналізатора втрат магнетита	Г4
		Здатність проводити контроль обмивання барабанів магнітних сепараторів	Г5
		Здатність проводити контроль стану футеровки барабанів сепараторів	Г6
		Здатність проводити візуальний контроль та за приладами щільності розвантаження пісків дешламаторів)	Г7
		Здатність проводити контроль автоматизованої системи управління розвантаження пісків дешламаторів	Г8
		Здатність проводити контроль стану зливних патрубків	Г9
		Здатність проводити контроль роботи граблин дешламаторів	Г10
		Здатність проводити контроль температури нагрівання підшипників устаткування, яке обслуговується	Г11
		Здатність проводити контроль наявності мастила в редукторах магнітних дешламаторів, підшипниках барабанів сепараторів та валів дешламаторів	Г12
		Здатність проводити контроль показників сепарації та дешламації згідно технологічної інструкції з виробництва концентрату	Г13
Д	Дотримання норм та правил охорони праці та промислової безпеки	Здатність забезпечувати особисту безпеку та здоров'я, безпеку та здоров'я оточуючих людей в процесі виконання робіт та під час знаходження на території підприємства	Д1

		Здатність дотримуватись заходів пожежної безпеки і правил поведінки у разі аварії	Д2
		Здатність дотримуватись законодавчих та внутрішніх корпоративних стандартів та положень щодо охорони праці та промислової безпеки	Д3
		Здатність дотримуватись вимог нарядної системи та правил внутрішнього трудового розпорядку	Д4
		Здатність дотримуватись вимог експлуатації небезпечних виробничих об'єктів	Д5
		Здатність дотримуватись вимог нормативно-правових актів з охорони праці, правил поводження з машинами, механізмами, устаткуванням та іншими засобами виробництва, використання засобів колективного та індивідуального захисту	Д6
Е	Надання першої домедичної допомоги потерпілим при нещасних випадках	Здатність визначати характер ушкодження та ступінь загрози життю та здоров'ю постраждалих від нещасних випадків	Е1
		Здатність надавати першу долікарську допомогу постраждалим від нещасних випадків, від гострого захворювання, у випадку аварії	Е2
		Здатність транспортувати постраждалих до місця надання першої медичної допомоги	Е3
Є	Дотримання норм і правил екологічної безпеки	Здатність вивчати та дотримуватись вимог правил екологічної безпеки	Є1
		Здатність здійснювати збір усіх відходів, які утворилися, роздільно по видах в тару	Є2

		Здатність проводити ліквідацію наслідків розливу нафтопродуктів	Є3
--	--	---	----

6. Опис трудових функцій

Трудові функції	Професійні компетентності	Предмети і засоби праці (обладнання, устаткування, матеріали, продукти, інструменти)	Знання	Уміння та навички

<p>А. Початок та закінчення виконання робіт</p>	<p>A1 A2 A3</p>	<p>Книга нарядів; журнал прийому-здачі зміни; технічна документація; сепаратори; дешламатори; огороження та захисні кожухи обертових і рухомих частин устаткування; перехідні містки, перила, сходи; запірно-регулюючі пристрої; заземлення устаткування; ізоляція апаратів керування; пульпо-водопроводи; запірна арматура; контрольно-вимірвальні прилади; слюсарний інструмент; жетон-бирка; технічна вода; рукав напірний; лопата; віник.</p>	<p>З.1. Порядок приймання та здавання зміни; З.2. Робочу інструкцію (карту функціональних обов'язків) сепараторника; З.3. Технологічну інструкцію; З.4. Технологічні схеми та схеми ланцюга апаратів; З.5. Будову та технічні характеристики устаткування, яке обслуговується; З.6. Принцип роботи та призначення засобів вимірювань та автоматичних пристроїв; З.7. Схеми розташування устаткування та подавання сировини; З.8. Ознаки несправностей устаткування, механізмів, пристроїв зони обслуговування; З.9. Правила ведення встановленої документації; З.10. Принцип дії встановленої сигналізації.</p>	<p>У.1. Вести технічну документацію У.2. Вести журнал приймання-здавання зміни У.3. Візуально проводити огляд та перевірку технічного стану устаткування та виявляти несправності в роботі устаткування, яке обслуговується, в межах своєї компетенції У.4. Виконувати прибирання та очищення устаткування, пристроїв та інструмента</p>
--	-------------------------	---	---	--

<p>Б. Технічне обслуговуванн я устаткування</p>	<p>Б1 Б2 Б3 Б4 Б5 Б6 Б7</p>	<p>Технічна документація; сепаратори; дешламатори; запірно-регулюючі пристрої; трубопровід; пульпорозділювач; пульпо- водопроводи; система змащування; огорожі та захисні кожухи; рукав напірний; слюсарний інструмент; мастильні матеріали; устаткування та інструмент для змащування; технічна вода; рукав напірний; лопата; пісок; ганчір'я/ обтиральний матеріал.</p>	<p>3.1. Робочу інструкцію (карту функціональних обов'язків) 3.2. Технологічну інструкцію; 3.3. Будову та принцип роботи сепараторів, дешламаторів та іншого устаткування, яке обслуговується; 3.4. Види та регламент технічного обслуговування; 3.5. Правила технічної експлуатації устаткування; 3.6. Вимоги до інструменту та пристроїв; 3.7. Причини виникнення технічних несправностей, заходи з їх попередження та ліквідації; 3.8. Порядок підготовки устаткування до ремонту; 3.9. Види мастильних матеріалів, правила та періодичність змащування устаткування.</p>	<p>У.1. Візуально визначати технічний стан вузлів, деталей та устаткування У.2. Виявляти несправності устаткування У.3. Застосовувати слюсарний інструмент У.4. Використовуват и пристрої та інструменти У.5. Виконувати заміну зношених текстропів приводу граблин У.6. Виконувати змащування вузлів У.7. Виконувати прибирання та очищення устаткування</p>
--	---	---	--	--

<p>В. Експлуатація устаткування</p>	<p>B1 B2 B3</p>	<p>Журнал приймання-здавання зміни; сепаратори; дешламатори; пульпо-водопроводи; технічна документація; сировина та готова продукція; контрольно-вимірювальні прилади на панелях, пультах та щитах керування; рукав напірний; пускова апаратура; контрольно-вимірювальні прилади; рукав напірний; технічна вода.</p>	<p>3.1. Робочу інструкцію (карта функціональних обов'язків) сепараторника; 3.2. Інструкцію запуску, експлуатації та зупинки устаткування; 3.3. Технологічну інструкція; 3.4. Технологію збагачення; 3.5. технологічні схеми та схеми ланцюга апаратів 3.6. Технічну будову та принцип роботи сепараторів, дешламаторів та іншого устаткування, яке обслуговується; 3.7. Принцип роботи та призначення засобів вимірювань та автоматичних пристроїв; 3.8. Магнітні властивості продуктів збагачення; 3.9. Технічні характеристики сировини, яка перероблюється та концентрату; 3.10. Способи регулювання основних режимних параметрів сепараторів, дешламаторів та</p>	<p>У.1. Вести процес сепарації та дешламації у повній відповідності з правилами технічної експлуатації устаткування У.2. Виконувати запуск/зупинку устаткування згідно технологічного ланцюга У.3. Виконувати дії з експлуатації устаткування згідно вимогам інструкції з експлуатації У.4. Управляти устаткуванням відповідно до вимог технологічної інструкції У.5. Проводити огляд устаткування на відповідність необхідним технологічним параметрам робіт У.6. Зупиняти роботу у разі виникнення аварійних ситуацій, вживати заходів щодо їх попередження</p>
--	-------------------------	--	---	---

<p>Г. Контроль роботи устаткування</p>	<p>Г1 Г2 Г3 Г4 Г5 Г6 Г7 Г8 Г9 Г10 Г11 Г12 Г13</p>	<p>Сировина та готова продукція; дешламатори; сепаратори; пульпо-водопроводи; рукав напірний; електродвигун; запірно-регулююча арматура; система змащування; контрольно-вимірювальні прилади на панелях, пультах та щитах керування; автоматизована система керування технологічним процесом; перехідні містки, сходи, перила; контрольно-вимірювальні прилади на панелях, пультах та щитах керування; щуп.</p>	<p>3.1. Робочу інструкцію (карта функціональних обов'язків) сепараторника; 3.2. Технологічну інструкцію; 3.3. Технічні характеристики перероблюваної сировини та готової продукції; 3.4. Технологічні схеми та схеми ланцюга апаратів; 3.5. Призначення та будову контрольно-вимірювальних приладів; 3.6. Норми кількості мастила в редукторах магнітних дешламаторів, підшипниках барабанів сепараторів та валів дешламаторів.</p>	<p>У.1. Визначати робочі параметри сепараторів, дешламаторів та іншого устаткування, яке обслуговується; У.2. Визначати робочі параметри приладів автоматичного регулювання технологічного процесу; У.3. Вести облік та стежити за показниками контрольно-вимірювальних приладів; У.4. Визначати щільність продукту згідно вимог технологічної інструкції.</p>
---	---	---	---	--

<p>Д. Дотримання правил з охорони праці та промислової безпеки</p>	<p>Д1 Д2 Д3 Д4 Д5 Д6</p>	<p>Засоби індивідуального захисту; засоби колективного захисту; засоби пожежогасіння.</p>	<p>З.1. Політики та мети підприємства в галузі охорони праці; З.2. Вимоги безпеки, що пред'являються до сепараторника (загальні вимоги, вимоги безпеки перед початком робіт, під час виконання робіт та під час завершення роботи, основні небезпечні та шкідливі промислові фактори, безпечна організація роботи та утримання робочого місця); З.3. Вимоги щодо застосування, утримання та зберігання спецодягу, спецвзуття та інших засобів індивідуального захисту; З.4. Перелік та місце зберігання засобів пожежогасіння та аварійних інструментів; З.5. Пожежонебезпеч ні властивості матеріалів, сировини, напівпродуктів та готового</p>	<p>У.1. Виконувати вимоги нормативних актів з охорони праці, правила поводження з машинами, механізмами, устаткуванням та іншими засобами виробництва; У.2. Використовуват и засоби колективного та індивідуального захисту; У.3. Діяти в аварійних ситуаціях згідно «Плану ліквідації аварій»; У.4. Виконувати вимоги положень, інструкцій, стандартів за професією та видами робіт; У.5. Виконувати правила внутрішнього трудового розпорядку; У.6. Виконувати положення Колективного договору підприємства; У.7. Виконувати вимоги трудової дисципліни та регламенту виконання робіт; У.8. Проводити</p>
--	--	---	---	---

<p>Ж. Надання першої домедичної допомоги потерпілим при нещасних випадках</p>	<p>Ж1 Ж2 Ж3</p>	<p>Аптечка (загального призначення) для сеператорників</p>	<p>З.1. Правила та прийоми надання першої домедичної допомоги постраждалим від нещасних випадків, гострого захворювання, у випадку аварії; З.2. Місцезнаходження засобів для надання долікарської допомоги; З.3. Порядок виклику «Швидкої допомоги», пожежної частини, номера телефонів служб екстреного реагування; З.4. Правила транспортування постраждалих при нещасних випадках; З.5. Склад та застосування лікарських препаратів.</p>	<p>У.1. Визначати характер ушкоджень та ступінь загрози життю та здоров'ю постраждалих від нещасних випадків; У.2. Надавати першу домедичну допомогу постраждалим від різних видів травм (ураження електричним струмом, поранення, вивих, перелом, кровотеча, опік та ін.); У.3. Транспортувати постраждалих до місця надання першої медичної допомоги.</p>
--	-------------------------	--	--	--

<p>Е. Дотримання норм і правил екологічної безпеки</p>	<p>Е1 Е2 Е3</p>	<p>Матеріали та інструменти для ліквідації наслідків розливу нафтопродуктів; тара для відходів.</p>	<p>3.1. Політики підприємства в галузі охорони навколишнього середовища; 3.2. Цілі підприємства в галузі екології; 3.3. Основи ощадливого підприємства, систему 5С, 3.4. Положення Системи менеджменту навколишнього середовища (СМОС). 3.5. Вимог законодавства в галузі охорони навколишнього середовища. 3.6. Реєстр екологічних аспектів свого підрозділу; 3.7. Інструкції з поводження з відходами; 3.8. Наказ про моніторинг розливів нафтопродуктів; 3.9. Закон України «Про відходи», «Про охорону земель».</p>	<p>У.1. Проводити збір відходів виробництва роздільно по видах; У.2. Ліквідувати наслідки розливів нафтопродуктів.</p>
---	-------------------------	---	--	--

7. Дані щодо розроблення та затвердження професійного стандарту

7.1. Розробники проекту професійного стандарту

Галузева рада з розробки професійних стандартів і стратегії розвитку професійних кваліфікацій Всеукраїнського об'єднання обласних організацій роботодавців підприємств металургійного комплексу „Федерація металургів України”.

7.2. Суб'єкт перевірки професійного стандарту

Спільний представницький орган сторони роботодавців на національному рівні.

7.3. Дата затвердження професійного стандарту

7.4. Дата внесення професійного стандарту до Реєстру професійних стандартів

7.5. Рекомендована дата наступного перегляду професійного стандарту